

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2018. május 24.

SPANYOL NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

Általános útmutató

1. A feladatokat a javítási-értékelési útmutatóban leírtak szerint kell javítani.
2. A javító tanár egyértelmű jelekkel, piros tollal javít: a jó megoldásokat kipipálja; a nem elfogadható megoldásokat aláhúzza; a hiányzó megoldásokat hiányjellel jelöli.

Olvasott szöveg értése

1. A feladatokat tartalmi szempontok alapján kell értékelni, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor kell figyelembe venni, ha azok a válasz megértését akadályozzák.
2. Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. Több beírt megoldás esetén a válasz akkor sem fogadható el, ha közöttük van a jó megoldás is.

Átszámítási táblázat

Dolgozatpont	Vizsgapont
27	30
26	29
25	28
24	27
23	26
22	25
21	23
20	22
19	21
18	20
17	19
16	18
15	17
14	15

Dolgozatpont	Vizsgapont
13	14
12	13
11	12
10	11
9	10
8	9
7	8
6	6
5	5
4	4
3	3
2	2
1	1
0	0

I. (14 pont) **ABC.es premia a los tres ganadores del concurso que buscaba a los ciudadanos con los nombres y apellidos más originales del país**

(14)	una selección	(0)	<i>apellidos</i>	(5)	obligatoria
(7)	las reacciones	(8)	cualquier	(2)	emocionantes
(11)	mostrar	(3)	finalistas	(9)	interruptor
(1)	iniciativa	X	trampas	(10)	animada
X	originar	(6)	coincidir	(12)	vergüenza
(13)	futura	X	concurso	(4)	los votos

II. (6 pont) Una nueva contaminación emerge sobre la del tráfico en las ciudades

(0)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)
C	B	A	E	G	D	H

III. (7 pont) Anuncios que aparecen para ofrecerte justo lo que estás buscando

	Verdadero	Falso
(0) <i>El cliente busca las ofertas de los productos que necesita.</i>		X
21) La compra programática permite a las empresas llegar masivamente a clientes no específicos.		X
22) Hoy en día la publicidad está personalizada según lo que nos interese.	X	
23) La Asociación Española de Nativos Digitales es una página web especializada en diseñar publicidad programática.		X
24) La publicidad programática establece un perfil detallado y personal sobre el futuro cliente.	X	
25) Con el análisis de los intereses personales se puede llegar a saber incluso los planes de un cliente.	X	
26) La publicidad ya no depende de la localización ni del tiempo.		X
27) La publicidad programatizada selecciona al cliente, el momento y el lugar ideales.	X	

Nyelvhelyesség

- 1. A nyelvhelyességi vagy helyesírási hibával leírt megoldás nem fogadható el!**
- 2. Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. Több beírt megoldás esetén a válasz akkor sem fogadható el, ha közöttük van a jó megoldás is.**

I. (10 pont) Cierre de la Escuela de Toreros

(4)	para	(0)	<i>de</i>	X	hasta
(1)/(5)	por	(5)	durante	(2)	en
(6)	a	X	ante	(10)	del
X	hacia	(3)	entre	(7)	sin
(9)	desde	(8)	según		

Egy megoldás csak egy helyen fogadható el!

II. (8 pont) Los primeros pasos del maestro del suspenso, Alfred Hitchcock

(0)	<i>nació</i>
(11)	castigó
(12)	era
(13)	Era
(14)	habían pasado/ pasaron
(15)	había fallecido
(16)	sería/ fue/ fuera
(17)	había llegado/hubiera llegado/ llegó
(18)	se convertiría/ se convirtió

III. (7 pont) Para los valencianos es más difícil vender sus casas _____(0)_____ para el resto de españoles

(0)	que
(19)	según
(20)	en
(21)	que
(22)	(la) que / donde / la cual
(23)	de
(24)	lo
(25)	Le / Lo / Después / Luego

IV. (5 pont) Cosas que no puedes olvidar cuando te subes al coche y lo que te puede costar no llevarlas

	A	B	C	D	
(0)	llevándolas	llevar	<i>llevarlas</i>	llevarlo	<i>C</i>
(26)	traficar	circular	transportar	ir	B
(27)	un	una	cualquiera	alguna	B
(28)	comprobar	comprobando	comprobado	comprobarlo	A
(29)	son	eres	somos	se es	C
(30)	ponerlo	poniéndola	ponerse	ponerla	D

Hallott szöveg értése

1. A feladatokat tartalmi szempontok alapján kell értékelni (minden tartalmilag megfelelő válasz elfogadható), azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor kell figyelembe venni, ha azok a válasz megértését akadályozzák.
2. Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. **Több beírt megoldás esetén a válasz akkor sem fogadható el, ha közöttük van a jó megoldás is.** (Amennyiben a feleletválasztós tesztben a vizsgázó egynél több megoldást karikázott be, megoldása értékelhetetlen.)

I. (8 pont) Extinción masiva

(0) 1,5 millones

- (1) 50.000
- (2) calorías
- (3) maíz, arroz (A pont a két helyes megoldás esetén adható meg. Egy helyes megoldás nem ér pontot.)
- (4) aumentar
- (5) cambios en el clima / cambios climáticos / cambios del clima
- (6) (los) fármacos / (los) medicamentos / la medicina / la industria farmacéutica
- (7) el estado / el deterioro / el empeoramiento / la (mala / deteriorada) salud
- (8) cambiar de territorio con facilidad o adaptarse a los cambios climáticos.

II. (8 pont) Los Guardianes del Himalaya

(0)	V
(9)	V
(10)	F
(11)	F
(12)	F
(13)	V
(14)	F
(15)	F
(16)	V

III. (7 pont) La historia del chocolate en Astorga

(0)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)
c	a	b / c	c	a	c	b	a

Átszámítási táblázat

Feladatpont	Vizsgapont	Feladatpont	Vizsgapont
23	30	11	14
22	29	10	13
21	27	9	11
20	26	8	10
19	25	7	9
18	23	6	7
17	22	5	6
16	21	4	5
15	19	3	3
14	18	2	2
13	17	1	1
12	15	0	0

A hangfelvételen hallott szövegek

I.

Extinción masiva

Cada vez es más homogénea la Tierra; día a día el planeta pierde especies animales y vegetales que lo han habitado durante milenios. Actualmente se conocen más de 1,5 millones de especies animales y vegetales. Las cifras de la Organización de la Alimentación y la Agricultura de las Naciones Unidas (FAO) son espeluznantes; desde comienzos del siglo XX hasta nuestros días el 75% de las especies vegetales dedicadas a la agricultura han desaparecido. Cada año que pasa 50.000 de estas especies quedan borradas del planeta. La muerte de miles de especies animales y vegetales amenaza la supervivencia del hombre.

El mundo se alimenta actualmente con un número pequeñísimo de especies vegetales: el 90% de las calorías que consume la humanidad procede de 20 especies. Tan solo cuatro especies – patata, trigo, maíz y arroz– suponen la mitad de la ingesta de calorías.

También los animales están amenazados. De las 4.000 razas de animales dedicados a la alimentación del hombre sobre el planeta, una cuarta parte podría extinguirse. Esto supondría una reducción del 30% de la capacidad de alimentación del ser humano. La biodiversidad es la clave para la humanidad. Según la FAO se necesita aumentar la capacidad de alimentación del planeta en un 60% en los próximos 25 años. Para ello hay que hacer más productiva la agricultura, mejorando la resistencia de las variedades a plagas y a cambios en el clima.

También el desarrollo de nuevos fármacos descansa en buena medida sobre las plantas. La salud de cerca del 80% de la población depende de las plantas medicinales. Más de 7.000 medicamentos utilizados en las farmacias occidentales se fabrican de sustancias vegetales. El 90% de las especies vegetales del planeta se halla en Latinoamérica, África y Asia.

Una investigación catalana utiliza las mariposas como termómetro para medir la salud del medio ambiente, deteriorado por el desarrollo. Cataluña es el hogar de unas 200 especies de mariposas diurnas. La caída en el número de individuos no sólo es preocupante en sí mismo. Es el reflejo del deterioro que sufre constantemente el medio ambiente. Es imposible estudiar todos los complejos componentes de un ecosistema. Por ello es necesario elegir un insecto muy sensible a los cambios —es el caso de las mariposas— como bioindicador. La reducción en el número de ejemplares de mariposas, detectado desde mediados del siglo XX, es extensible a otros integrantes de la fauna y flora. Según un experto catalán, la mariposa del futuro será aquella que pueda cambiar de territorio con facilidad y que, además, sepa adaptarse a los cambios climáticos.

(Cambio16)

II.

Los Guardianes del Himalaya

Fuertes y leales, los sherpas del Himalaya han sido contratados en incontables ocasiones para guiar expediciones al *techo del mundo* desde comienzos del siglo XX. En la actualidad, más de 35.000 sherpas viven en las provincias de Jumbu y Solu, al Norte de Nepal. Allí ese grupo étnico de religión budista busca sobrevivir en medio de los desafíos que plantea la riqueza generada por el floreciente turismo y la corriente de asimilación de la dominante sociedad hindú en Nepal.

Antes de 1900 los sherpas no se atrevían a subir a las montañas del Himalaya: las consideraban el hogar de sus dioses. Los sherpas emigraron del sur al este del Tíbet en el siglo XVI. De allí su nombre: sherpa significa “gente occidental” en el idioma tibetano. Allí ese pueblo realizaba labores agrícolas en las colinas, intercambiaba productos y criaba yaks, especie bovina autóctona. Pero su vida cambió desde que Nepal abrió sus fronteras en 1949. Desde entonces el flujo de escaladores procedentes de Occidente no ha cesado.

Los sherpas han transformado esta avalancha de visitantes en *ríos de oro*: más de la mitad de su economía se basa en el turismo. Muchos sherpas son propietarios de los moteles y campamentos de montaña. Otros trabajan como cocineros y guías: tienen grandes ingresos.

Los sherpas han tenido que pagar un alto precio por el éxito comercial. De las 115 personas que han muerto en el monte Everest durante el ascenso, 43 han sido sherpas. Los bosques locales han sido deforestados a raíz de incendios causados por turistas. También las tradicionales ceremonias y costumbres se han ido perdiendo paulatinamente. Sin embargo, los guardianes del Himalaya continúan trabajando en armonía mientras luchan por mantener su herencia religiosa y cultural en el cambiante mundo moderno.

(Cambio16)

III.

La historia del chocolate en Astorga

Es sabido que el chocolate procede de América, así que su llegada a Europa se debió al descubrimiento de Colón y a las expediciones posteriores de conquistadores como Pizarro o Hernán Cortés. Los nativos mexicanos antes del descubrimiento ya utilizaban las almendras del

---

---

cacao como moneda de cambio. Moctezuma, el emperador de los aztecas inició a Hernán Cortés en las delicias del licor de chocolate. El conquistador español se aficionó y rápidamente lo incorporó en sus comidas. Aquel era un chocolate amargo, hasta que las monjas de Oaxaca empezaron a añadirle azúcar para edulzarlo.

Aquello era otra cosa y gustó mucho a los españoles, que lo trajeron a la Península Ibérica, donde empezó a consumirse a partir de los siglos XVI y XVII.

La llegada del chocolate a la ciudad de Astorga se debe a que una hija de Hernán Cortés estuvo prometida con el hijo del Marqués de Astorga. De aquel contacto no surgió una boda porque los prometidos no llegaron a casarse, pero el marqués debió ver una oportunidad de negocio en la distribución del cacao del Nuevo Mundo. Probablemente, el chocolate entraba por el puerto de La Coruña y de allí llegaba a Astorga de donde, una vez elaborado el chocolate, lo distribuían al resto de España. El clima relativamente frío de la zona era ideal para el enfriamiento rápido de los productos de chocolate.

Con la Revolución Industrial, los procesos de elaboración se mecanizaron y el ferrocarril se convirtió en el transporte que traía el cacao y se llevaba el chocolate, pero todo ello no hizo más que desarrollar aún más la producción de chocolate en Astorga. Por eso, en la ciudad creció una burguesía enriquecida que construía casas y promovía el avance económico, social y cultural de la población.

El mayor esplendor de la industria del chocolate en Astorga fue a principios del siglo XX, ya que, en torno a 1915, se sabe de la existencia de 49 fabricantes en la ciudad. La influencia de Astorga se extendió por las comarcas cercanas. Tanto, que acabó con su imperio. La competencia de las grandes empresas extranjeras fue aminorando el número de empresas en Astorga y el declive no se ha detenido hasta llegar a las dos empresas actuales.

Con los años, aquellos imperios cayeron y el olor de cacao, que impregnaba la ciudad, se desvaneció. Pero el Museo del Chocolate de Astorga ha recuperado su memoria. El pequeño museo nació en 1994 a través de la iniciativa privada de un industrial de Astorga apasionado de la tradición chocolatera de la ciudad. El Museo del Chocolate cuenta con cuatro salas. A través de ellas podemos ver todos los procesos que intervienen en la elaboración del chocolate. Cuenta también con una gran cantidad de documentación de fotos y escritos desde los inicios de esta industria. Y para terminar nuestra visita, en la tienda del museo podemos comprar varios productos de chocolate.

(www.turismoleon.org)

Íráskészség

Az írás feladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy a dolgozatot minden egyes értékelési szempontnál újra kell olvasni.

Ezen értékelési eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmaznak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szövegkörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

Első feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom, szövegalkotás	5
Formai jegyek és hangnem	3
Nyelvhelyesség	5
Összesen	13

2. Ha a dolgozat a *Tartalom, szövegalkotás* vagy a *Nyelvhelyesség* szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.

3. A dolgozatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szöveghossztól.

4. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom, szövegalkotás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki és megfelelően tárgyalta-e azokat,
- hogyan valósította meg a kommunikációs célt/célokat,
- logikus-e a szöveg gondolatmenete, azaz az irányító szempontok, valamint az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése,
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
- hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit,
- megfelelő-e a formai tagolás.

Egy adott irányító szempont tárgyalása akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó kitér a megadott szempontra, mondatai minden lényeges információt tartalmaznak, illetve minden lényeges információra rákérdeznek és ismétlésektől mentesek. Amennyiben egy irányító szemponthoz több alpont tartozik, a szempont kifejtése akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó az összes alpontot tárgyalja. Ha a vizsgázó egy irányító szempontra kitér, de mondatai nem tartalmaznak minden lényeges információt, illetve nem kérdeznek rá minden lényeges információra, az adott irányító szempont tárgyalása csak részben megfelelő. Az adott irányító szempont tárgyalása abban az esetben is csak részben megfelelő, ha a vizsgázó anyanyelvi

---

olvasó számára értelmezhetetlen információt ad meg (pl. az életkor helyett a vizsgázó azt adja meg, hogy negyedik).

Érdeklődő típusú levél esetén előfordul, hogy a vizsgázónak bizonyos információkra kell rákérdeznie. Ebben az esetben megfelelő lehet az adott szempont kifejtése akkor is, ha a vizsgázó csak egy mondatban fogalmazza meg a kérdést.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érhető, azt a *Tartalom* szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a *Nyelvhelyesség* szempontnál.

Új, azaz nem megadott szempontok értékelésére nincs lehetőség.

A szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemei

A szöveget a mondatok halmazától a kohézió különbözteti meg, amit a szöveget alkotó elemek jelentésének szerves összefüggése és a szerkezeti összekapcsoltság biztosít. A szöveg egységét biztosító jelentés szintű kapcsolatteremtés leggyakoribb eszközei a következők:

- teljesen vagy részben ismétlődő szavak, szószerkezetek,
- szinonimák,
- a szavak és szószerkezetek jelentése között lehetséges néhány viszony (ellentét, ok-okozati viszony stb.),
- a mondatok logikai-tartalmi elrendezése (ok-okozat, általános-konkrét stb.).

A mondatok kapcsolódását biztosító nyelvtani, szerkezeti kapcsolóelemek:

- az önálló mondatok közötti kötőszók,
- rámutató szók (különbféle névmások, határozószók),
- egyéb nyelvtani viszonyító elemek (igeragozás, középfok stb.).

Formai jegyek és hangnem

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg

- megfelel-e a levéllel, mint szövegfajtaival szemben állított formai követelményeknek, azaz helyesen tartalmazza-e a dátumot, a megszólítást, az elköszönést és aláírást,
- hangneme megfelel-e a címzetthez való viszonyinak és a közlési szándéknak.

E szempont értékelésénél csak a nyelvtani és helyesírási hibát sem tartalmazó variációk számítanak helyesnek. Amennyiben a megszólítás és az elköszönés külön-külön helyes ugyan, de nem illenek egymáshoz, akkor a formai jegyek nem megfelelőek (0 pont).

Nyelvhelyesség

E szempont összefoglalja a szókincs, kifejezésmód, nyelvtan és a helyesírás követelményeit.

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatos),
- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak,
- megfelel-e a nyelvhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatosak a nyelvtani struktúrák és a mondatszerkesztés).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

Az ismétlődő nyelvi hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

E szempont értékelésénél a megszólítás és az elköszönés hibáit is figyelembe kell venni.

Javítási jelrendszer

Tartalom, szövegalkotás

E szempontok teljesítését a lap jobb oldalán található sávban jelöljük a szempont sorszámának megadásával:

① (bekarikázott szám)	teljesített tartalmi szempont,
√2 (hiányjel és szám)	nem tárgyalt tartalmi szempont,
3– (szám és mínuszjel)	nem megfelelően kifejtett, de érintett tartalmi szempont.

Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot a szövegben több helyen tárgyal, a szempont teljesítését az utolsó említés helyénél kell jelölni.

Formai jegyek és hangnem

A formai jegyeket a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

Megszólítás	M
Köszönés	K
Aláírás	A

A teljesítés minőségét mutató jelek:

A (nagybetű)	az adott formai jegy teljesítése helyes,
√A (hiányjel és nagybetű)	hiányzik vagy nem elfogadható az adott formai jegy,
<u>A</u> (aláhúzott nagybetű)	elfogadható, bár hibás az adott formai jegy.

Nyelvhelyesség

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

L	lexikai hiba,
É	értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,
ÉL	megértést zavaró lexikai hiba,
G	nyelvtani (grammatikai) hiba,
ÉG	megértést zavaró nyelvtani hiba,
H	helyesírási hiba.

A szövegben használt jelek:

_____ (aláhúzás)	lexikai, nyelvtani vagy helyesírási hiba,
√ (hiányjel)	hiányzik egy szó,
→ (nyíl)	szórendi hiba,
_____ i (aláhúzás és i)	ismétlődő lexikai hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Értékelési skála (1. feladat)

Tartalom, szövegalkotás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó a három irányító szempontot megfelelően dolgozta ki.</p> <p>A vizsgázó a kommunikációs célokat megfelelően valósította meg.</p> <p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus.</p> <p>A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés.</p> <p>A vizsgázó megfelelően használja a szövegalkotás tartalmi és nyelvi elemeit: létrejön a szövegkohézió.</p> <p>A formai tagolás megfelelő.</p>	<p>A vizsgázó kettő irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a harmadikat pedig csak részben vagy egyáltalán nem.</p> <p>A vizsgázó a kommunikációs célokat nagyrészt megfelelően valósította meg.</p> <p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése nagyrészt logikus.</p> <p>A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra: van bevezetés vagy befejezés.</p> <p>A vizsgázó nagyrészt megfelelően használja a szövegalkotás tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok nagyrészt szervesen kapcsolódnak egymáshoz.</p>	<p>A vizsgázó egy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem.</p> <p>A kommunikációs célokat részben valósította meg.</p> <p>A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű.</p> <p>A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés.</p> <p>Az írásmű még szövegnek tekinthető, bár a mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.</p>	<p>A vizsgázó egy irányító szempontot sem dolgozott ki megfelelően.</p> <p>Alapvető kommunikációs célját nem éri el.</p> <p>Nem jött létre szöveg.</p> <p>A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást.</p> <p>Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt izolált mondatok halmazából áll.</p>

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme **meghaladja a 225 szót**, a *Tartalom, szövegalkotás* pontszámából **1 pontot le kell vonni**.

A *Tartalom, szövegalkotás* szempont alapján adott pontszám **0 pont**, ha a szöveg **60 szónál rövidebb**.

Formai jegyek és hangnem

3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A szöveg formai jegyei teljesen megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és a címzethez való viszonyoknak.</p> <p>Van helyes megszólítás, elköszönés és aláírás.</p>	<p>A szöveg formai jegyei nagyjából megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és a címzethez való viszonyoknak.</p> <p>Van helyes vagy elfogadható megszólítás és aláírás.</p> <p>Az elköszönés hibás vagy hiányzik.</p>	<p>A szöveg formai jegyei nem felelnek meg a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és a címzethez való viszonyoknak.</p> <p>Hiányzik vagy nem helyes a megszólítás és/vagy az aláírás.</p>

Nyelvhelyesség

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő változatos szókinccsel jellemezi.</p> <p>Az előforduló kisebb lexikai pontatlanságok nem nehezítik a szöveg megértését.</p> <p>A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondatszerkesztése is változatos.</p> <p>A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.</p>	<p>A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókinccsel jellemezi.</p> <p>A vizsgázó törekszik a változatos szóhasználatra.</p> <p>A szóhasználat néhány helyen nem megfelelő, ez azonban alig nehezíti a mondanivaló megértését.</p> <p>A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondatszerkesztésre.</p> <p>A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.</p>	<p>A szöveg szókinccse egyszerű. Sok a szóismétlés.</p> <p>A szóhasználat többször nem megfelelő. A hibák néhány helyen nehezítik a mondanivaló megértését.</p> <p>A vizsgázó alig törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondatszerkesztésre.</p> <p>A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy több, a szöveg megértését nehezítő hiba található.</p>	<p>A szövegben felhasznált szókinccs szegényes.</p> <p>A nem megfelelő szóhasználat több helyen jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a mondanivaló megértését.</p> <p>A vizsgázó nem törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondatszerkesztésre.</p> <p>A szövegben számos, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.</p>

Második feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom	4
Szövegalkotás	3
Szókincs, kifejezésmód	5
Nyelvtan, helyesírás	5
Összesen	17

2. Ha a dolgozat bármelyik értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.

3. A dolgozatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szöveghossztól.

4. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki, és milyen mélységben tárgyalta azokat,
- megfelelően kifejtette és indokolta-e véleményét.

A témakifejtés során a vizsgázónak a megadott témát tágabb kontextusba kell helyeznie, továbbá ki kell fejtenie, és érvekkel alá kell támasztania véleményét (valamelyik irányító szempont kapcsán). A vizsgázónak mind a négy irányító szempontra ki kell térnie dolgozatában, s megfelelő mélységben kell tárgyalnia azokat. Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot csak személyes vonatkozásban tárgyal, az irányító szempont kifejtése csak részben megfelelő. Amennyiben a vizsgázó szó szerint átvesz egy vagy több mondatot a gondolati segítséget nyújtó segédanyagból, a lemásolt rész nem vehető figyelembe az adott irányító szempont értékelésekor. Egy szinten belül (4–3 vagy 2–1) az irányító szempontok kifejtésének részletessége értékelhető.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a *Tartalom* szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs, kifejezésmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontoknál.

Szövegalkotás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e a szöveg gondolatmenete, azaz az irányító szempontok valamint az ezekhez kapcsolódó gondolatok és a vizsgázó véleményét alátámasztó érvek elrendezése,
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
- hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit,
- megfelelő-e a formai tagolás.

A szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemei

A szöveget a mondatok halmazától a kohézió különbözteti meg, amit a szöveget alkotó elemek jelentésének szerves összefüggése és a szerkezeti összekapcsoltság biztosít. A szöveg egységét biztosító jelentés szintű kapcsolatteremtés leggyakoribb eszközei a következők:

- teljesen vagy részben ismétlődő szavak, szószerkezetek,
- szinonimák,
- a szavak és szószerkezetek jelentése között lehetséges néhány viszony (ellentét, ok-okozati viszony stb.),
- a mondatok logikai-tartalmi elrendezése (ok-okozat, általános-konkrét stb.).

A mondatok kapcsolódását biztosító nyelvtani, szerkezeti kapcsolóelemek:

- az önálló mondatok közötti kötőszók,
- rámutató szók (különböző névmások, határozószók),
- egyéb nyelvtani viszonyító elemek (igeragozás, középfok stb.).

A *Szövegalkotás* szempontnál a *Tartalom* szemponttól függetlenül kell eljárni, és csak a tárgyalt szempontok alapján lehet megítélni a dolgozat felépítését és gondolatmenetét.

A formailag nem megfelelően tagolt szövegeket alacsonyabb pontszámmal kell értékelni. Ez nem jelenti azonban azt, hogy a formailag tagolt, de kevésbé logikus felépítésű szövegek nem értékelhetők az alacsonyabb pontszámmal.

Szókincs és kifejezőmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatos).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően vagy a *Szókincs, kifejezőmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy szót nem megfelelően használ (pl. a „traer“ ige helyett a „llevar“ igét), ezt a hibát csak a *Szókincs, kifejezőmód* szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényes. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak,
- megfelel-e a nyelvhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatosak a nyelvtani struktúrák és a mondatszerkesztés).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs, kifejezésmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy igét helytelen vonzattal használ (pl. ir en), ezt a hibát csak a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényesül. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

Javítási jelrendszer

(ld. első feladat)

Értékelési skála (2. feladat)

Tartalom

4 pont	3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó a négy irányító szempont kifejtésével részletesen és megfelelő mélységben dolgozta ki a témát.</p> <p>Minden irányító szemponthoz fogalmazott meg gondolatot.</p> <p>Részletesen kifejtette, és érvekkel megfelelően alátámasztotta véleményét.</p>	<p>A vizsgázó három irányító szempontot megfelelő mélységben dolgozott ki. A negyedik szempontot csak részben vagy egyáltalán nem tárgyalta.</p> <p>A vizsgázó törekedett arra, hogy részletesen kifejtse, és érvekkel alátámassza véleményét.</p>	<p>A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki részletesen vagy mind a négyet részben. (2 pont)</p> <p>A vizsgázó csak egy irányító szempontot dolgozott ki részletesen, vagy legalább három irányító szempontot tárgyalt részben. (1 pont)</p> <p>A vizsgázó nem fejtette ki részletesen véleményét, alig értelt.</p>	<p>A vizsgázó egy irányító szempontot sem dolgozott ki megfelelően vagy csak egy-két irányító szempontot részben.</p> <p>A vizsgázó nem fejtette ki megfelelően véleményét.</p>

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme **megaladja a 375 szót**, a *Tartalom* pontszámából **1 pontot le kell vonni**.

A *Tartalom* szempont alapján adott pontszám **0 pont**, ha a szöveg **100 szónál rövidebb**.

Szövegalkotás

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
<p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése logikus.</p> <p>A gondolati tagolás megfelelő.</p> <p>A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit: létrejön a szövegkohézió.</p> <p>A szöveg formai tagolása megfelelő.</p>	<p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése nagyrészt logikus.</p> <p>A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra.</p> <p>A vizsgázó nagyrészt megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok nagyrészt szervesen kapcsolódnak egymáshoz.</p>	<p>A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű.</p> <p>Sok a gondolati ismétlés.</p> <p>A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra.</p> <p>Az írásmű még szövegnek tekinthető, bár a mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.</p>	<p>Nem jött létre szöveg.</p> <p>A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást.</p> <p>Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt izolált mondatok halmazából áll.</p>

Szókincs, kifejezőmód

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő változatos szókincs jellemzi.</p> <p>Az előforduló kisebb lexikai pontatlanságok nem nehezítik a mondanivaló megértését.</p>	<p>A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi.</p> <p>A vizsgázó törekszik a változatos szóhasználatra.</p> <p>A szóhasználat néhány helyen nem megfelelő, ez azonban alig nehezíti a mondanivaló megértését.</p>	<p>A szöveg szókincsje egyszerű.</p> <p>Sok a szóismétlés.</p> <p>A szóhasználat többször nem megfelelő. A hibák néhány helyen nehezítik a mondanivaló megértését.</p>	<p>A szövegben felhasznált szókincs szegényes.</p> <p>A nem megfelelő szóhasználat több helyen jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a mondanivaló megértését.</p>

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondat szerkesztése is változatos.</p> <p>A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.</p>	<p>A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondat szerkesztésre.</p> <p>A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.</p>	<p>A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondat szerkesztése nem kellően változatos.</p> <p>Rendszerszerű hibákat ejt.</p> <p>A szövegben sok hiba van, a hibák többször nehezítik a mondanivaló megértését.</p>	<p>A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondat szerkesztés jellemzi.</p> <p>A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.</p>